

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie.

DR JOANNA BECZKOWSKA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MONITOR KOREAŃSKI

PAŹDZIERNIK 2021

MIĘDZYKOREAŃSKI WYŚCIG ZBROJEŃ?

W ostatnich miesiącach można zaobserwować wzmożone testy najbardziej zaawansowanych systemów wojskowych przeprowadzane przez obie Koree. Od września KRLD wystrzeliła kilka pocisków balistycznych na paliwo stałe w celu przeprowadzenia testów nowego systemu wyrzutni. Ponadto Pjongjang miał przeprowadzić udane próby pocisków naddźwiękowych oraz wystrzeliwanych z okrętów podwodnych (SLBM). Korea Południowa nie pozostaje bierna, przeprowadzając własne testy rakiet SLBM oraz start rakiety kosmicznej. W obu państwach odbyły się także wystawy poświęcone rozwojowi technologii zbrojeniowych. Północnokoreańskie zbrojenia mają na celu przetrwanie reżimu i odstraszenie wrogów, natomiast południowokoreańskie zmniejszenie zależności od wojska amerykańskiego. Czy w obliczu zamrożonego dialogu mogą doprowadzić do ponownej eskalacji napięcia na Półwyspie Koreańskim?

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

7 października: prezydent Moon Jae-in przedstawił rządową strategię związaną z energią wodorową. W Incheon odbyła się konferencja z udziałem prezydenta Moon Jae-ina, która miała na celu promocję przejścia na gospodarkę wodorową. Według południowokoreańskiego lidera odejście od gospodarki węglowej na rzecz takich źródeł energii jak wodór jest „nieuniknione” – a także związane z „konkurencyjnością państwa”. Z tego powodu Korea Południowa ma ambicję, aby stać się światowym liderem w dziedzinie energii wodorowej. Ma temu sprzyjać rządowa polityka, przewidująca ulgi oraz granty dla firm, które zaangażują się w ten sektor. Prezydent Moon Jae-in pochwalił także działania konglomeratów takich jak Hyundai, SK oraz POSCO, które w ubiegłym miesiącu utworzyły konsorcjum związane z wdrażaniem technologii opartych na wodorze.

11 października: Lee Jae-myung został wybrany kandydatem Partii Demokratycznej na prezydenta. Wybór został potwierdzony przez szefa Partii Demokratycznej Song Young-gila po tym jak były premier Lee Nak-yon złożył apelację. Lee Jae-myung zdobył 50% poparcia, a Lee Nak-yon 39% - zdobycie połowy głosów zwalnia partię z konieczności przeprowadzenia kolejnych wyborów wewnątrzpartyjnych.

15 października: pierwsza rozmowa prezydenta Moon Jae-ina i premiera Kishidy Fumio bez przełomu dla relacji dwustronnych. Według Błękitnego Domu podczas rozmowy obie strony zgodziły się, co do potrzeby rozwoju „relacji zorientowanych na przyszłość”. Rozmowa nie przyniosła jednak porozumienia w kwestiach historycznych – premier Kishida pozostał przy wcześniejszym stanowisku Japonii, która uznaje kwestie kobiet pocieszycielek i przymusowej pracy w czasie drugiej wojny światowej za rozwiązane odpowiednimi porozumieniami. W kontekście braku przełomu pomimo rozmowy telefonicznej warto odnotować także przesłanie przez premiera Kishidę darów do kontrowersyjnej świątyni Yasukuni, co spotkało się z krytyką południowokoreańskiego MSZ.

18 października: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyraziło zaniepokojenie depopulacją niektórych regionów państwa. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyznaczyło 89 miast, powiatów i okręgów w całym kraju jako „obszary wyludniania”. Obszary te mają otrzymać „intensywne wsparcie władz centralnych” w celu odwrócenia negatywnych skutków spadku liczby ludności. Wyznaczenie obszarów wyludniania związane jest z wprowadzeniem w ubiegłym roku poprawki do ustawy o zrównoważonym rozwoju – po raz pierwszy w Korei Południowej wyznaczono takie obszary. Problem znacznego wyludniania związany jest ze stałym spadkiem liczby urodzeń oraz przeludnieniem regionu stołecznego.

18 października: Korea Południowa ma zmniejszyć emisję dwutlenku węgla o 40% do 2030 roku. Podczas posiedzenia dotyczącego neutralności węglowej prezydent Moon Jae-in potwierdził decyzję o zwiększeniu planowanej redukcji gazów cieplarnianych. Ma temu służyć przyszłoroczny budżet, w którym przeznaczono ponad 10 miliardów USD na ten cel. Prezydent zapowiedział także rozszerzenie rządowego wsparcia, które ma objąć niskoemisyjne sektory przemysłowe. Rząd planuje także wprowadzić politykę sprzyjającą zwiększeniu produkcji samochodów elektrycznych i napędzanych wodorem. Zapowiedzi Prezydenta wpisują się w promowaną przez rząd politykę Nowego Zielonego Ładu, która ma łączyć wzrost gospodarki z ochroną środowiska.

18 października: Lee Jae-myung przeprosił za swoich współpracowników w związku ze skandalem Seongnam. Burmistrz Gyeonggi uczestniczył w specjalnym audycie Komitetu ds. Bezpieczeństwa i Administracji Publicznej Zgromadzenia Narodowego, który ma ocenić zaangażowanie władz lokalnych w projekt rozwoju Seongnam. Lee Jae-myung przemawiając przed komisją przeprosił za swoich współpracowników, oskarżonych o korupcję w związku ze skandalem. Jednocześnie oskarżył opozycyjną Partię Siła Narodu, której politycy

mieli czerpać finansowe korzyści od firm zaangażowanych w projekt w Seongnam. Audyt był szansą dla Lee Jae-myunga, aby odciąć się od skandalu, który jest oceniany jako największa przeszkoda na drodze do wygranej w wyborach prezydenckich.

25 października: Lee Jae-myung zrezygnował z funkcji burmistrza Gyeonggi. Kandydat Partii Demokratycznej na prezydenta pełnił funkcję burmistrza Gyeonggi od 2018 roku. Kandydaci na prezydenta są zobowiązani do rezygnacji ze stanowisk publicznych przed 9 grudnia. Lee Jae-myung miał ustąpić z funkcji wcześniej na życzenie partii, aby w pełni zaangażować się w kampanię.

26 października: w wieku osiemdziesięciu ośmiu lat zmarł były prezydent Roh Tae-woo. Roh Tae-woo pełnił funkcję prezydenta w latach 1988-1993 i jest uznawany za ostatniego „prezydenta-generała”. Razem z prezydentem Chun Doo-hwanem został skazany w 1996 roku za przeprowadzenie zamachu stanu w 1979 roku, stłumienie prodemokratycznych protestów w Gwangju oraz korupcję. W 1997 roku został ułaskawiony przez prezydenta Kim Young-sama. 27 października rząd południowokoreański wydał decyzję o zorganizowaniu pięciodniowego pogrzebu państwowego dla byłego prezydenta. Ze względu na „inne zobowiązania” w pogrzebie nie uczestniczył prezydent Moon Jae-in.

27 października: Korea Południowa wesprze państwa ASEAN w walce z pandemią COVID-19. W trakcie szczytu ASEAN prezydent Moon Jae-in złożył obietnicę przekazania 5 mln USD na regionalny fundusz, który ma być przeznaczony na zakup szczepionek przeciwko COVID-19. Południowokoreański lider wyraził zaniepokojenie tempem odbudowy globalnej gospodarki w obliczu nowych wariantów koronawirusa - jak zauważył jedynie „solidarność i współpraca mogą przewyciężyć obecny kryzys”. W trakcie szczytu prezydent Moon Jae-in zwrócił się także o poparcie dla wznowienia dialogu w sprawie denuklearyzacji KRLD.

29 października: prezydent Moon Jae-in spotkał się z papieżem Franciszkiem. W trakcie spotkania obie strony rozmawiały o sytuacji na Półwyspie Koreańskim – przede wszystkim w odniesieniu do procesu pokojowego. Watykan obiecał udzielić pomocy humanitarnej Korei Północnej „w każdej chwili”. Prezydent Moon Jae-in przekazał papieżowi Franciszkowi prezent w postaci krzyża wykonanego z drutu kolczastego ze strefy zdemilitaryzowanej – jako symbolu „silnego pragnienia pokoju” na Półwyspie Koreańskim.

30-31 października: prezydent Moon Jae-in uczestniczył w szczycie G20 w Rzymie. W trakcie szczytu południowokoreański lider zapowiedział, że Korea Południowa jako „globalny hub produkcji szczepionek” zamierza dalej rozwijać

swoje możliwości, aby zapewnić dostęp do szczepionek na całym świecie. W kwestii zmian klimatycznych Korea Południowa potwierdziła gotowość prowadzenia polityki, która umożliwi osiągnięcie węglowej neutralności do 2050 roku. Prezydent Moon Jae-in uczestniczył także w sesji dotyczącej globalnych łańcuchów dostaw, której przewodniczył prezydent Joe Biden.

KOMENTARZ

Skandal związany z Seongnam jest pierwszym wyzwaniem dla Lee Jae-myunga na drodze do zwycięstwa w wyborach prezydenckich. Choć gubernator Gyeonggi wydawał się mieć partyjną nominację w kieszeni, skandal związany ze spekulacjami w Seongnam i możliwym nadużyciem władzy spowodował, że wzmocniła się pozycja byłego premiera Lee Nak-yona. Partyjny „rywal” gubernatora Gyeonggi wskazywał nawet, że wybór Lee Jae-myunga może doprowadzić do sytuacji, w której kandydat partii rządzącej zostanie skazany przed wyborami prezydenckimi. W związku ze skandalem Lee Jae-myung początkowo przyjął postawę unikania przyjęcia odpowiedzialności i skupienia się na ataku opozycji. Taka postawa spotkała się jednak z krytyką opinii publicznej i w przeciągu miesiąca gubernator Gyeonggi zmienił podejście, decydując się na oficjalne przeprosiny (za nominowanie „niewłaściwych osób” na stanowiska we władzach lokalnych) oraz współpracę przy śledztwie. Przed Lee Jae-myungiem stoi teraz zadanie oczyszczenia własnego imienia, ale także zaproponowania jasnej wizji kierunku polityki pod jego kierownictwem – zarówno w odniesieniu do sytuacji w kraju, jak i relacji międzykoreańskich. Przedłużające się obostrzenia związane z pandemią, nowe skandale korupcyjne oraz brak stanowczej odpowiedzi na północnokoreańskie prowokacje sprawiły, że w sondażach większość Koreańczyków wskazuje potrzebę zmiany władzy – a to oznacza lepszą pozycję startową kandydata opozycji.

Pod obstrzałem krytyki znalazła się także Prokuratura. W Korei Południowej narasta niezadowolenie ze zbyt powolnego śledztwa w sprawie skandalu Seongnam. W oku krytyki znalazł się nowy prokurator generalny Kim Oh-soo, który wcześniej pracował jako konsultant dla miasta Seongnam. Prokuratura zwlekała z wystawieniem nakazu aresztowania głównego podejrzanego, Kim Man-bae, a przeszukanie ratusza Seongnam odbyło się z pominięciem biura burmistrza i jego sekretarzy. Opóźnienia oraz brak współpracy między prokuraturą i policją spowodowały spadek społecznego zaufania do transparentności tak kluczowego śledztwa. Pozostaje pytanie, czy spadek

zaufania do obecnej Prokuratury przełoży się na wzmocnienie poparcia dla byłego prokuratora generalnego Yoon Seok-youla, który na początku listopada uzyskał nominację Partii Siła Narodu na kandydata w wyborach prezydenckich?

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

6 października: ministrowie spraw zagranicznych Węgier i Korei Południowej omówili współpracę dwustronną. Ministrowie Chung Eui-yong oraz Péter Szijjártó spotkali się w Paryżu przy okazji posiedzenia Rady Ministerialnej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, któremu przewodniczyły Stany Zjednoczone, Luksemburg i Korea Południowa. Szefowie MSZ Węgier i Korei Południowej omówili możliwości promocji dwustronnego handlu i inwestycji, a także współpracę w formacie Grupa Wyszehradzka+.

9 października: ambasada Rumunii w Korei Północnej została zamknięta. Według południowokoreańskich mediów ostatni pracownicy Ambasady opuścili KRLD. Wraz z zamknięciem rumuńskiej ambasady, w Korei Północnej nie przebywają już żadni dyplomaci z Europy. W KRLD pozostały otwarte ambasady Chin, Rosji, Kuby, Egiptu, Laosu, Mongolii, Palestyny, Syrii i Wietnamu.

19 października: południowokoreański komercyjny bank otworzy swój oddział w Budapeszcie. Shinhan Bank ogłosił, że otrzymał zgodę Narodowego Bank Węgier na otwarcie swojego oddziału w Budapeszcie. Według przedstawicieli banku otwarcie drugiego oddziału w Europie Centralnej (pierwszy znajduje się w Polsce) ma na celu wzmocnienie sieci bankowej w tym regionie dla południowokoreańskich firm. Węgierski oddział ma zajmować się prowadzeniem badań rynkowych w Europie Środkowo-Wschodniej oraz wspierać rozwój południowokoreańskich firm, choć nie wyklucza dalszej ekspansji w branży finansowej.

19 października: Słowacja i Korea Południowa omówiły współpracę w przemyśle zbrojeniowym. Koreańska Agencja Promocji Handlu i Inwestycji (KOTRA) zorganizowała spotkanie ze słowacką delegacją Ministerstwa Obrony, która uczestniczyła w wystawie ADEX. Spotkanie miało na celu omówienie możliwości wzmocnienia dwustronnej współpracy na płaszczyźnie przemysłu zbrojeniowego. Słowacja wyraziła zainteresowanie współpracą na tym polu.

22 października: Koreańska Korporacja Ubezpieczeń Handlowych (K-Sure) otworzyła swój oddział w Warszawie. K-Sure jest agencją Ministerstwa

Handlu, Przemysłu i Energii, która zajmuje się zapewnianiem programów ubezpieczeń eksportowych i importowych. W ceremonii otwarcia uczestniczyli prezes K-Sure Lee In-ho, ambasador Korei Południowej Sun Mira, prezes Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) Beata Daszyńska-Muzyczka oraz pierwszy wiceprezes BGK Paweł Nierada, prezes Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Janusz Władczak, wiceminister finansów i szefowa Krajowej Administracji Skarbowej Magdalena Rzeczkowska. Seul przewiduje, że otwarcie oddziału w Warszawie przyczyni się do zwiększenia eksportu do Europy Środkowo-Wschodniej – K-Sure ma być odpowiedzialna za obsługę takich rynków jak polski, węgierski, rumuński czy czeski.

28 października: KHNP podała termin przedstawienia oferty energetyki jądrowej dla Polski. Południowokoreańska spółka Korea Hydro & Nuclear Power (KHNP) powołała grupę ekspercką (nazwaną Team Korea), której zadaniem będzie przygotowanie „zintegrowanej oferty dla programu polskiej energetyki jądrowej”. Oferta ma być gotowa w pierwszym kwartale 2022 roku, a o dokładnym terminie zdecydują konsultacje z polskim rządem. KHNP zapewniła, że przygotowana oferta będzie „konkurencyjna pod względem technologii, ceny i harmonogramu budowy”. Polsce ma zostać zaproponowany nowy model reaktora o podwyższonym poziomie bezpieczeństwa (APR1400), który spełnia wymagania Programu Polskiej Energetyki Jądrowej. Koreański koncern zapowiedział także, że zamierza współpracować i dzielić się doświadczeniem z polskimi wykonawcami, a do tej pory zidentyfikowała ponad 70 potencjalnych partnerów w Polsce z takich branż jak inżynieria czy produkcja maszyn. Obok Korei Południowej zainteresowanie złożeniem oferty Polsce wykazała Francja i Stany Zjednoczone.

30 października: Korea Południowa wesprze Unię Europejską w dostarczeniu szczepionek przeciwko COVID-19 państwom rozwijającym się. Prezydent Moon Jae-in spotkał się z przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursulą von der Leyen w Rzymie, aby omówić współpracę z Unią Europejską. Podczas spotkania omówiono możliwości wsparcia państw rozwijających się w walce z pandemią COVID-19. Obie strony omówiły także współpracę gospodarczą oraz zagadnienia związane z ochroną środowiska. W trakcie spotkania Korea Południowa podkreśliła gotowość strategicznej współpracy z Unią Europejską wobec globalnych problemów związanych z klimatem i zdrowiem.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

10 października: 76. rocznica założenia Partii Pracy Korei odbyła się bez parady wojskowej czy testów raketowych. Zamiast wielkich wydarzeń rocznica założenia Partii Pracy Korei skupiła się na osobie przewodniczącego Kim Jong-una. W państwowych mediach przez cały dzień ublikowane były treści chwalcące osiągnięcia lidera kraju. Coroczne występy artystyczne organizowane z okazji święta również skupiły się na chwaleniu Kim Jong-una. Warto odnotować, że według doniesień południowokoreańskiej Narodowej Agencji Wywiadowczej (NIS) coraz częściej w kręgach władzy KRLD można odnotować używanie pojęcia „kimjongunizm” – nawiązującego do idei „kimirszenizmu” – która zrównuje Koreę Północną z osobą lidera.

11 października: Kim Jong-un otworzył wystawę poświęconą rozwojowi broni. W Pjongjangu w dniach 11-22 października zorganizowano Wystawę Rozwoju Samoobrony 2021 – nietypowe dla reżimu wydarzenie prezentujące możliwości militarne nie w formie parady, ale wystawy. Według północnokoreańskich mediów wystawa miała na celu „zebranie nowych pomysłów by przyspieszyć rozwój uzbrojenia”. Kim Jong-un w przemówieniu otwierającym wystawę podkreślił, że rozwój możliwości wojskowych jest skierowany „przeciwko wojnie samej w sobie”, a nie Stanom Zjednoczonym. Jednocześnie podkreślił, że rozbudowa arsenału Korei Południowej stanowi „usprawiedliwienie” dla północnokoreańskiego wojska, które kieruje się ideą samoobrony. Dzień po rozpoczęciu wystawy południowokoreańskie Ministerstwo Obrony oświadczyło, że dokona analizy prezentowanego uzbrojenia.

19 października: Korea Północna przeprowadziła test nowego pocisku typu SLBM. Pjongjang potwierdził wystrzelenie z okrętu podwodnego pocisku balistycznego (SLBM) o krótkim zasięgu w kierunku Morza Japońskiego (Wschodniego). Według południowokoreańskiej agencji wywiadowczej nowe rakiety tego typu pojawiły się na wystawie w Pjongjangu. Warto zauważyć, że w ubiegłym miesiącu podobne testy przeprowadziła Korea Południowa – Seul ogłosił, że jest siódmym państwem na świecie, które posiada możliwości użycia pocisków SLBM, uznając północnokoreańskie próby za „niejednoznaczne”. Z kolei północnokoreańskie media uznały technologię sąsiada za „elementraną” i niedorównującą technologii krajowej.

21 października: Korea Południowa przeprowadziła test pierwszej rakiety kosmicznej. Próba zakończyła się jedynie połowicznym sukcesem – choć fazy lotu odbyły się prawidłowo, rakiecie nie udało się umieścić atrapy stałelity na

orbicie. Rakieta Nuri (KSLV-2) jest pierwszą samodzielnie opracowaną przez Koreę Południową. Warto zwrócić uwagę, że południowokoreański test rakiety zarówno w mediach rodzimych, jak i zagranicznych został odnotowany przede wszystkim w kontekście „międykoreańskiego wyścigu kosmicznego”. Testy zaniepokoiły stronę północnokoreańską – choć przeznaczeniem Nuri jest wynoszenie satelit na orbitę, technologia zastosowana w rakiecie może być wykorzystana w celach militarnych. Kolejne testy rakiety – a Korea Południowa zapowiedziała cztery do 2027 roku – mogą być odbierane przez KRLD jako prowokacje.

28 października: Narodowa Agencja Wywiadowcza przedstawiła raport dotyczący stanu zdrowia przewodniczącego Kim Jong-una. Według Południowokoreańskiej Agencji Wywiadowczej (NIS) Kim Jong-un nie przejawia poważnych problemów ze zdrowiem. W raporcie przedstawionym Zgromadzeniu Narodowemu NIS odnosiła się do pojawiających się w ostatnich latach spekulacji na temat stanu zdrowia przywódcy KRLD, który jak dotąd nie wskazał swojego następcy. Nową falę spekulacji wzbudziła zmiana wyglądu przewodniczącego – pojawiły się podejrzenia, że zamiast Kim Jong-una pojawiał się jego sobowtór, a północnokoreański lider mógł zostać zamordowany. Wszystkie te pogłoski zostały zdementowane przez NIS. Agencja odnotowała w tym roku udział Kim Jong-una w ponad siedemdziesięciu wydarzeniach publicznych – co oznacza wzrost o 45% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Ponadto zwiększyła się aktywność publiczna Kim Yo-jong, odpowiedzialnej za relacje z Koreą Południową i Stanami Zjednoczonymi.

28-31 października: Minister ds. Zjednoczenia towarzyszył Prezydentowi w podróży do Europy. Prezydent Moon Jae-in odwiedził Włochy i Węgry w towarzystwie ministra ds. zjednoczenia Lee In-younga. Ruch ten miał na celu promocję pojednania międzykoreańskiego – Minister spotkał się z przedstawicielami międzynarodowych organizacji, poszukując poparcia dla dialogu z Koreą Północną. W Watykanie uczestniczył natomiast w rozmowach dotyczących możliwej wizyty papieża Franciszka w Pjongjangu.

29 października: Waszyngton pracuje nad możliwą propozycją deklaracji kończącej wojnę koreańską. Lee Seok-hyun, wiceprzewodniczący południowokoreańskiej Rady Doradczej ds. Narodowego Zjednoczenia w Błękitnym Domu spotkał się z Markiem Lambertem, zastępcą Sekretarza Stanu ds. Korei i Japonii. Spotkanie miało na celu konsultację wspólnej polityki względem Korei Północnej. Według Błękitnego Domu podczas rozmów ze strony amerykańskiej padło zapewnienie, że obecnie są rozważane możliwości ogłoszenia formalnego zakończenia wojny koreańskiej.

KOMENTARZ

Północnokoreańska wystawa broni była wymierzona w Koreę Południową.

W tym roku zamiast wojskowej parady z okazji 76. rocznicy założenia Partii Pracy Korei odbyła się wystawa, na której zaprezentowano najnowsze osiągnięcia północnokoreańskiej technologii, takie jak rakiety międzykontynentalne „Hwasong-16” czy pociski naddźwiękowe „Hwasong-8”. Wybór takiej formy oraz otwarcie wystawy na początku października – kilka dni przed organizowaną co dwa lata wystawą Seoul International Aerospace & Defense Exhibition (ADEX) nie jest zbiegiem okoliczności. W odróżnieniu od wystawy południowokoreańskiej, której data była znana od dawna, północnokoreańskie media poinformowały o własnej wystawie dopiero w dniu jej otwarcia. Takim krokiem Kim Jong-unowi udało się przyciągnąć uwagę międzynarodowych mediów – w momencie kiedy Korea Południowa organizowała wystawę skierowaną przede wszystkim do innych państw (ADEX służy przede wszystkim sprzedaży wojskowej technologii). Mając uwagę mediów zagranicznych, przewodniczący Kim Jong-un mógł przedstawić usprawiedliwienia dla własnego programu zbrojeniowego – który ma stanowić jedynie formę obrony, a ewentualną eskalację napięcia w regionie „rzucić” na Koreę Południową. W kontekście międzykoreańskiego wyścigu zbrojeń warto odnotować, że Seul – pomimo retoryki ocieplania stosunków z KRLD – w ostatnich latach zwiększał budżet na obronność: w 2022 roku ma on wynieść ponad 47 mld USD, co oznacza wzrost o 4,5% w porównaniu do obecnego roku. W ostatnich miesiącach można zaobserwować międzykoreański wyścig zbrojeń.

Osiągnięcia zmarłego prezydenta Roh Tae-woo spotkały się z mieszaną oceną.

Śmierć byłego prezydenta ożywiła dyskusję na temat jego spuścizny – przez wielu Koreańczyków jest on negatywnie oceniany ze względu na współpracę z prezydentem Chun Doo-hwanem czy udział w masakrze w Gwangju – za co Roh Tae-woo przeprosił w swoim testamencie. Jednocześnie jest on autorem strategii nazywanej Nordpolitik, która miała na celu normalizację relacji z państwami uznawanymi za sojuszników Korei Północnej. Co więcej, w 1991 roku Seul i Pjongjang podpisały Porozumienie o Pojednaniu, Nieagresji, Wymianie i Współpracy, które stanowi ramy dla wszystkich późniejszych międzykoreańskich porozumień. Śmierć prezydenta była okazją do przypomnienia jego osiągnięć na tym polu i ocenienia jego polityki jako przełamującej „czarno-białe” myślenie z okresu zimnej wojny. Do osiągnięć Roh Tae-woo odwoływał się także prezydent Kim Dae-jung, znany ze „słonecznej polityki” względem KRLD. W dyskusji na temat oceny spuścizny byłego

prezydenta (toczonej zarówno przez polityków, jak i opinię publiczną) na uwagę zasługuje nazwanie polityki zagranicznej Roh Tae-woo „ważną lekcją dla Seulu w roku 2021” w odniesieniu do konfliktu między Stanami Zjednoczonymi i Chinami. Pojawiły się głosy, że Seul powinien ponownie wypracować własną „dyplomatyczną filozofię” podobną do Nordpolitik, która pozwoli utrzymać bliski sojusz ze Stanami Zjednoczonymi, przy jednoczesnym utrzymywaniu kontaktów z Chinami i normalizacją relacji z KRLD.

Różnice w podejściu do formalnego zakończenia wojny koreańskiej między Seulem a Waszyngtonem. W tym miesiącu podczas konsultacji między sojusznikami na różnym szczeblu poruszony został temat deklaracji kończącej wojnę koreańską. Początkowy optymizm Korei Południowej został „ochłodzony” oświadczeniem doradcy ds. bezpieczeństwa narodowego Jake’a Sullivana o różnicach między podejściem Waszyngtonu i Seulu. Rząd południowokoreański szybko zaczął w mediach wyjaśniać słowa Sullivana. Według koreańskiego MSZ konsultacje okazały się „produktywne”, a obie strony zgadzają się co do samej konieczności opracowania deklaracji. Różnice dotycząc przede wszystkim drogi prowadzącej do oficjalnego zakończenia wojny: Seulowi zależy na jak najszybszym rozpoczęciu negocjacji, natomiast Waszyngton postrzega to jako proces rozłożony w czasie. Błękitny Dom zapewnił, że wszelkie różnice między sojusznikami mogą zostać rozwiązane na drodze „dyplomatycznych konsultacji”. Prezydencki sekretarz ds. komunikacji publicznej Park Soo-hyun oświadczył: „może istnieć niewielka różnica w perspektywach (między Koreą Południową a Stanami Zjednoczonymi), ale nie należy jej interpretować jako różnicy zdań”. Ministerstwo ds. Zjednoczenia zapowiedziało kontynuowanie dialogu z Waszyngtonem, w którym obok denuklearyzacji, najważniejszym tematem na być traktat pokojowy. Mimo starań rządu – skierowanych przede wszystkim do Koreańczyków – Stany Zjednoczone nie podejmą rozmów dotyczących zakończenia wojny koreańskiej bez zmiany postawy Korei Północnej. Waszyngton nie przystanie na południowokoreańskie propozycje redukcji sankcji czy przygotowania traktatu pokojowego jako „zachęty” dla KRLD do wznowienia dialogu.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

